

Napfényképek

Szabó Barbara

Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar

Festő szak, V. évfolyam

Ádám Zoltán, adjunktus

Napfényképek

Egy éve foglalkoztat már az atmoszféra ábrázolásának kérdése. Annak a bizonyos hangulatnak az érzékeltetése melyet átéltem, mely valamilyen módon kötődik egy helyszínhez, ami kötődik hozzám. Vannak belső és külső képek, a két csoport azáltal különül el, hogy a képek egy konkrét helyszínhez kötődő hangulat visszaadásáról szólnak-e (ezáltal reálissá válva) vagy belső indíttatású érzelmkifejezések. Persze a két csoport között nem éles a határ.

A továbbiakban az első csoportról, az úgynevezett *Napfényképekről* írnék, melyek valójában tájrészletek. Tájból kiragadott részletek, melyeket valamiféle harmónia határoz meg. Ezek a látott színekombinációk számomra élénkséget és egyfajta természeti derűt sugároznak. A környezetéből való kivágás már absztrahálja a látványt, ami még tovább fokozódik mivel kifejezetten a színek és azoknak az egymáshoz képesti viszonyai alapján adom vissza a kívánt hangulatot. A belehelyezkedéshez nincs szükség ábrázoló formákra vagy mesélésre, nincsenek tárgyi kapaszkodók. A címek alapján lehet tudni, hogy hol járunk, de ez a hely szellemisége miatt fontos.

Mivel viszonylag gyorsan változó színjelenségekről van szó, a lejegyzetelt színsor alkotja a vázlat alapját. A méret és a képkivágás önkényes. Céлом az, hogy a képi látvány túlmutasson a keretein, hogy a tekintet tovább szője a látottat, mivel az csupán egy kiragadás az egészből. Ilyenformán szinte mindegy, hogy mekkora méretű az adott kép, mert a képszélnek csak fizikailag szabadna korlátoznia a képmezőt.

Folyamatosan kísérletezek, hogy megtaláljam a megfelelő technikát, amely a legközelebb vinne a kívánt eredmény eléréséhez. Ezért a sorozat darabjai nem egységesek, túlmutatnak egymáson, összeköti őket a téma, mely a kísérletezés tárgya, azonban a legmegfelelőbb ábrázolásmód miatt az egyes képek között különbségek alakulnak ki.

A természet változó színjelenségeit először a Balaton partján jegyeztem le, amikor életemben először találkoztam olyan széles horizontú naplementével, melynél képtelenség lett volna fejben tartani a színekombinációkat. Nagyon gyorsan változó, csupán pár percig látható, sokrétű színsávokról volt szó, melyek folyamatosan csúsztak össze az idő múlásával. A

legjobb megoldásnak a színek egymáshoz viszonyított elhelyezkedésének és színintenzitásának feljegyzése tűnt. Részben az emlékezetemre hagyatkozva a jegyzetek segítségével festettem meg a *Balatoni naplemente* című panoráma képet, melynek 3 darabja összesen 70x270cm.

Fotót nem használtam, részben a megfelelő technikai eszköz hiánya miatt, másrészt azért sem, mert a saját szűrőmon keresztül látott képben (és jegyzetben) jobban bíztam. Telített színmezőket festettem éles határral -a színintenzitás visszaadása végett az volt akkor a legmegfelelőbb technika- így a színek tisztán élhettek. A további Napfényképeknél folyamatosan kezdtek lazulni az éles határok, és elindult egy kísérletezés az éles határok megtartása és a mosott határok ritmikája között.

A képek megszabják, hogy mi számukra a legmegfelelőbb technikai kivitelezés, azonban a *Naplemente Debrecen felé* című képet mégis egyfajta összegzésnek érzem. Ezzel az általam addig nem használt technikával sikerült leginkább érzékeltetni a múltó és változó pillanatot és hangulatot, ami egyik percben még vibrál, utána eltompul.

Érdekesekek számomra ezek a lopott látványok: olyan változatos és harmonikus, erős hangulatú kombinációkat produkál a természet; nem gondolom, hogy ennél többre lennék képes magamtól. Persze ezek mindenki által látott jelenségek, de bizonyára mindenki másképpen dolgozza föl.

Kihívást jelent, hogy képes vagyok-e reprodukálni azt a hatást, ami engem ért, persze leginkább a színek és a fény által gerjesztett hangulatra gondolok elvonatkoztatva az egyéb érzékelhető tényezőkről, mint illatok, hangok, bár nyilván ezek is befolyásolnak csak kisebb mértékben.

A képek kísérletek, és az a gyanúm, hogy lehetetlen a maguk teljességében visszaadni ezeket az élményeket. Mindenesetre korántsem kimerített téma ez számomra, sőt: folyamatosan új utak nyílnak meg a kifejezés előtt.

Vannak nézőpont-változások és egy anyaghoz sem ragaszkodom, ha a hatás eléréséhez nem megfelelő. Ezért a képek folyamatosan változnak, mert mindig rájövök egy megfelelőbb technikára vagy kivágásra, kombinálásra, kimozdulásra stb.

A kép bizonyos szempontból összegzése a sorozatnak, de nem lezárása, hanem fejlesztése, folytatása annak. Úgy érzem, hogy a színintenzitás érzékeltetésére igen megfelelő ez a technika.

A szűkebb kivágatú látvány monokróm hatásai és a térben való kimozdulás, a térmélység érzékeltetésének kérdése a következőkben kibontásra váró feladatok. Ezek már foglalkoztattak fiktív színekombinációk, színhatások érzékeltetése gyanánt előző munkáimban (fóliák vagy levélmorzsalék pigmentként való felhasználása), de egy konkrét hangulat és látvány visszaadására új megközelítési módot kíván.

Szabó Barbara